

EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS PARLAMENTS

PADOME

**Briselē, 2021. gada 11. martā
(OR. en)**

**2018/0232 (COD)
LEX 2062**

PE-CONS 7/21

**UD 80
ENFOCUSTOM 29
MI 124
COMER 24
TRANS 108
ECOFIN 202
CODEC 289
CADREFIN 99**

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,
AR KO IZVEIDO MUITAS PROGRAMMU SADARBĪBAI MUITAS JOMĀ
UN ATCEĻ REGULU (ES) Nr. 1294/2013**

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES
REGULA (ES) 2021/...**

(2021. gada 11. marts),

**ar ko izveido Muitas programmu sadarbībai muitas jomā
un atceļ Regulu (ES) Nr. 1294/2013**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 33., 114. un 207. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru²,

¹ OV C 62, 15.2.2019., 45. lpp.

² Eiropas Parlamenta 2019. gada 16. aprīļa nostāja [(OV ...)/Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta] un Padomes 2021. gada 1. marta nostāja pirmajā lasījumā [(OV ...)/Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta]. Eiropas Parlamenta ... nostāja [(OV ...)/Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta].

tā kā:

- (1) Programma "Muita 2020", kas izveidota ar Regulu (ES) Nr. 1294/2013¹, un tās priekšteces ir devušas būtisku ieguldījumu, lai starp muitas dienestiem atvieglotu un stiprinātu sadarbību muitas jomā, kā arī lai veidotu to administratīvās, cilvēkresursu un IT spējas. Tā kā daudzām muitas dienestu darbībām ir pārrobežu raksturs, iedarbīgāks un efektīvāks veids šādas sadarbības attīstīšanai ir piedāvāt dalībvalstīm satvaru, kurā tā var notikt, izveidojot muitas programmu Savienības līmenī, ko īsteno Komisija. Turklāt programma "Muita 2020" ir izrādījusies izmaksu ziņā lietderīga un ir sniegusi reālu pievienoto vērtību citiem muitas sadarbības satvaram, kas izveidoti uz divpusēja vai daudzpusēja pamata. Tāpat programma "Muita 2020" ir palīdzējusi aizsargāt Savienības un dalībvalstu finanšu intereses, atbalstot muitas nodokļu efektīvu iekasēšanu. Turklāt saskaņotas muitas procedūras ir svarīgas, lai sasniegtu līdzvērtīgus rezultātus krāpšanas un nelikumīgu pārrobežu preču plūsmu novēršanā. Tāpēc ir lietderīgi, efektīvi un Savienības interesēs turpināt finansēt pasākumus muitas sadarbības jomā, izveidojot jaunu programmu – Muitas programmu ("Programma").

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1294/2013 (2013. gada 11. decembris), ar ko izveido rīcības programmu muitas nozarei Eiropas Savienībā laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam ("Muita 2020") un atceļ Lēmumu Nr. 624/2007/EK (OV L 347, 20.12.2013., 209. lpp.).

(2) Piecdesmit gadus muitas savienība ir bijusi viens no Savienības stūrakmeņiem, kas ir viens no lielākajiem tirdzniecības blokiem pasaulē. Muitas savienība ir būtisks piemērs veiksmīgai Savienības integrācijai un ir ļoti svarīga iekšējā tirgus pareizai darbībai gan uzņēmumu, gan iedzīvotāju interesēs. Minētajā laikposmā muitas savienība ir būtiski attīstījusies, un muitas dienesti uz robežām sekmīgi pilda dažādus uzdevumus. Darbojoties kopā, tie cenšas veicināt likumīgu un taisnīgu tirdzniecību, samazināt birokrātiju, iekasēt ieņēmumus valstu un Savienības budžetiem un palīdzēt aizsargāt iedzīvotājus pret terorisma draudiem, veselības, vides un citiem apdraudējumiem. Jo īpaši, izveidojot Savienības līmenī kopēju riska pārvaldības sistēmu un kontrolējot naudas plūsmas, lai apkarotu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu, muitas dienestiem ir svarīga loma cīņā pret terorismu, organizēto noziedzību un negodīgu konkurenci. Ņemot vērā to plašās pilnvaras, muitas dienesti faktiski ir vadošās iestādes, kas veic preču kontroli pie Savienības ārējām robežām. Spēcīgāku un vērienīgāku Savienību var panākt tikai tad, ja ir pieejami vajadzīgie resursi. Šādā kontekstā Programmai būtu jāaptver ne tikai sadarbība muitas jomā, bet būtu arī jāatbalsta muitas dienestu plašākais uzdevums, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 952/2013¹ 3. pantā, proti, Savienības starptautiskās tirdzniecības uzraudzība, tādējādi veicinot iekšējā tirgus ārējo aspektu, kopējās tirdzniecības politikas un citu tādu Savienības kopējo politikas jomu īstenošanu, kuras ietekmē tirdzniecību, un vispārēju piegādes ķēdes drošību.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp.).

Tādēļ šīs regulas juridiskajam pamatam būtu jāaptver sadarbība muitas jomā, kā paredzēts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 33. pantā, iekšējais tirgus, kā paredzēts LESD 114. pantā, un kopējā tirdzniecības politika, kā paredzēts LESD 207. pantā.

- (3) Programmai būtu jāpalīdz dalībvalstīm un Komisijai, nodrošinot satvaru darbībām, kuru mērķis ir atbalstīt muitas savienību un muitas dienestu sadarbību un vienotu darbību; veicināt Savienības un tās dalībvalstu finanšu un ekonomisko interešu aizsardzību; nodrošināt Savienības un tās iedzīvotāju drošību un drošumu, tādējādi veicinot patērētāju aizsardzību; aizsargāt Savienību no negodīgas un nelikumīgas komercprakses, vienlaikus veicinot likumīgu uzņēmējdarbību; un atvieglot likumīgu tirdzniecību, lai uzņēmumi un iedzīvotāji varētu gūt labumu no visām iekšējā tirgus un pasaules tirdzniecības iespējām.
- (4) Muita ir dinamiska politikas joma, kas saskaras ar jauniem izaicinājumiem, piemēram, globalizāciju, jauniem krāpšanas un kontrabandas modeļiem un digitalizāciju. Minētie izaicinājumi palielina pieprasījumu pēc atbalsta muitas dienestiem un prasa inovatīvus risinājumus. Tie arī uzsver nepieciešamību pastiprināt sadarbību starp muitas dienestiem.

- (5) Lai nodrošinātu izmaksu lietderību, Programmā būtu jāizmanto iespējamā sinerģija ar citiem Savienības pasākumiem saistītās jomās, tādiem kā programma "*Fiscalis*", kura jāizveido ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu, ar ko sadarbībai nodokļu uzlikšanas jomā izveido programmu "*Fiscalis*", finansiālā atbalsta instruments muitas kontroles iekārtām, kurš jāizveido ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu, ar ko Integrētās robežu pārvaldības fonda satvarā izveido finansiālā atbalsta instrumentu muitas kontroles iekārtām ("Muitas kontroles iekārtu instrumenta regula"), Savienības Krāpšanas apkarošanas programma, kura jāizveido ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu, ar ko izveido Savienības Krāpšanas apkarošanas programmu, finansiālā atbalsta instruments robežu pārvaldībai un vīzām, kurš jāizveido ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu, ar ko Integrētās robežu pārvaldības fonda satvarā izveido finansiālā atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzām (*BMVI*), Iekšējās drošības fonds, kurš jāizveido ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu par Iekšējās drošības fonda izveidi, Vienotā tirgus programma, kura jāizveido ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu, ar ko izveido iekšējā tirgus, uzņēmumu, tostarp mazo un vidējo uzņēmumu, konkurētspējas, augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības jomas un Eiropas statistikas programmu ("Vienotā tirgus programma"),

Atveseļošanas un noturības mehānisms, kurš izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EU) 2021/241¹, un tehniskā atbalsta instruments, kurš izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/240².

- (6) Ievērojot to, cik svarīgi ir cīnīties pret klimata pārmaiņām, un saskaņā ar Savienības apņemšanos īstenot Parīzes nolīgumu³ un sasniegt Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķus, kuri nosprausti 2015. gada 25. septembrī pieņemtajā Ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam, darbībām saskaņā ar šo regulu būtu jāpalīdz sasniegt Savienības mērķi vismaz 30 % no Savienības budžeta kopējās summas tērēt klimata mērķu atbalstam un Savienības mērķi 7,5 % no ikgadējā Savienības budžeta tērēt bioloģiskajai daudzveidībai 2024. gadā un 10 % gan 2026., gan 2027. gadā, vienlaikus ņemot vērā pašreizējo klimata un bioloģiskās daudzveidības mērķu pārklāšanos.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.)

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/240 (2021. gada 10. februāris), ar ko izveido tehniskā atbalsta instrumentu (OV L 57, 18.2.2021., 1. lpp.).

³ OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.

- (7) Šajā regulā paredzēts finansējums Programmai kam Eiropas Parlamentam un Padomei jābūt galvenajai atsauces summai ikgadējās budžeta procedūras laikā 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīguma starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai¹, 18. punkta nozīmē. Lai jebkādi neparedzētie izdevumi varētu pretendēt uz finansējumu, tiem jābūt tieši saistītiem ar Programmas mērķiem. Ar Programmas finansējumu būtu jāsedz nepieciešamie un pienācīgi pamatotie izdevumi par Programmas pārvaldību un tās rezultātu izvērtēšanu, ar noteikumu, ka minētie pasākumi ir saistīti ar Programmas vispārīgo mērķi un konkrētajiem mērķiem.
- (8) Lai atbalstītu trešo valstu pievienošanās un asociācijas procesu, dalībai Programmā, ja ir izpildīti konkrēti nosacījumi, vajadzētu būt pieejamai valstīm, kas pievienojas, kandidātvalstīm, potenciālajiem kandidātiem un valstīm, uz kurām attiecas Eiropas kaimiņattiecību politika. Tajā varētu būt iespēja piedalīties arī trešām valstīm saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti konkrētajos nolīgumos starp Savienību un minētajām valstīm attiecībā uz to dalību jebkādā Savienības programmā.

¹ OV L 433 I, 22.12.2020., 28. lpp.

- (9) Programmai piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046¹ ("Finanšu regula"). Finanšu regulā ir izklāstīti noteikumi par Savienības budžeta izpildi, tostarp noteikumi par dotācijām, godalgām, iepirkumu, netiešo pārvaldību, finanšu instrumentiem, budžeta garantijām, finansiālo palīdzību un ārējo ekspertu izdevumu atlīdzināšanu.
- (10) Uz šo regulu attiecas horizontālie finanšu noteikumi, ko, pamatojoties uz LESD 322. pantu, pieņēmuši Eiropas Parlaments un Padome. Minētie noteikumi ir izklāstīti Finanšu regulā un jo īpaši nosaka budžeta izveides un izpildes kārtību, izmantojot dotācijas, iepirkumu, godalgas un netiešo izpildi, un paredz finanšu dalībnieku atbildības pārbaudes. Noteikumi, kas pieņemti, pamatojoties uz LESD 322. pantu, ietver arī vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

- (11) Programmā "Muita 2020" piemērotās darbības ir izrādījušās atbilstošas, un tāpēc tās būtu jā saglabā. Lai Programmas izpilde būtu vienkāršāka un elastīgāka un tādējādi tās mērķi tiktu labāk realizēti, darbības būtu jādefinē tikai vispārējās kategorijās, sniedzot sarakstu ar konkrēto pasākumu ilustratīviem piemēriem. Ar sadarbību un spēju veidošanu Programmai arī būtu jāveicina un jāatbalsta inovācijas ieviešana un likšana lietā, lai vēl vairāk uzlabotu muitas savienības un Savienības muitas dienestu spēju gūt rezultātus muitas pamatprioritātēs. Programmas finansētās darbības būtu jāizbeidz vai jāpielāgo, lai padarītu tās efektīvākas vai atbilstošākas, ja tās kādā brīdī izrādās nepiemērotas.
- (12) Drīz tiks pieņemta Muitas kontroles iekārtu instrumenta regula. Lai saglabātu visu sadarbības darbību, kas saistītas ar muitu un muitas kontroles iekārtām, saskaņotību un horizontālo koordināciju, ir lietderīgi visas šādas darbības īstenot ar vienu tiesību aktu, proti, ar šo regulu, kurā ir viens noteikumu kopums. Tādēļ finansiālā atbalsta instrumentam muitas kontroles iekārtām būtu jāatbalsta tikai attiecināmo muitas kontroles iekārtu iegāde, uzturēšana un atjaunināšana, savukārt Programmai būtu jāatbalsta visas pārējās saistītās darbības, piemēram, sadarbības darbības iekārtu vajadzību novērtēšanai vai attiecīgā gadījumā apmācību darbam ar iegādātajām iekārtām.

- (13) Muitas informācijas un citas saistītās informācijas apmaiņa ir ļoti svarīga muitas pareizai darbībai un ir ievērojami plašāka nekā apmaiņa muitas savienības iekšienē. Eiropas elektronisko sistēmu pielāgošana vai paplašināšana, lai būtu iespējama sadarbība ar trešām valstīm, kas nepiedalās Programmā, un ar starptautiskām organizācijām, varētu būt Savienības interesēs. Tādēļ, ja to pamato šādas intereses, Eiropas elektronisko sistēmu atbilstošai pielāgošanai vai paplašināšanai vajadzētu spēt pretendēt uz finansējumu no Programmas.

- (14) Ņemot vērā globalizācijas nozīmi, Programmai būtu arī turpmāk jānodrošina iespēja iesaistīt ārējos ekspertus Finanšu regulas 238. panta nozīmē. Šādiem ārējiem ekspertiem vajadzētu galvenokārt ietvert valdības iestāžu pārstāvjus, ieskaitot valdības iestādes no trešām valstīm, kas nepiedalās Programmā, kā arī akadēmisko aprindu pārstāvjus un starptautisko organizāciju, uzņēmēju vai pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus. Ārējo ekspertu atlasei ekspertu grupās būtu jābalstās uz Komisijas 2016. gada 30. maija Lēmumu, ar ko nosaka horizontālos noteikumus par Komisijas ekspertu grupu izveidi un darbību. Komisijai būtu, tostarp no iesaistīto valstu ierosinātajiem ekspertiem, jāizraugās ārējie eksperti, kas privātpersonas statusā piedalās Programmas *ad hoc* pasākumos, piemēram, vienreizējās sanāksmēs un konferencēs. Ir jānodrošina, ka ārējie eksperti, kas iecelti privātpersonas statusā un kam ir jādarbojas neatkarīgi un sabiedrības interesēs, darbojas objektīvi un ka nepastāv iespējams interešu konflikts ar viņu profesionālajiem pienākumiem. Informācijai par visu ārējo ekspertu atlasīti un viņu līdzdalību vajadzētu būt publiski pieejamai. Izvēloties ārējos ekspertus, būtu jāņem vērā mērķis nodrošināt ieinteresēto personu līdzsvarotu pārstāvību un dzimumu līdztiesības princips.

- (15) Saskaņā ar 2010. gada 19. oktobra paziņojumā "ES budžeta pārskatīšana" pausto Komisijas apņemšanos nodrošināt finansēšanas programmu saskaņotību un vienkāršošanu resursi būtu jāizmanto kopīgi ar citiem Savienības finansēšanas instrumentiem, ja ar Programmā paredzētajām darbībām īsteno mērķus, kas ir kopīgi dažādiem finansēšanas instrumentiem, ja vien tas nenoved pie dubultas finansēšanas. Programmas darbībām būtu jānodrošina, ka Savienības resursi muitas savienības un muitas dienestu atbalstam tiek izmantoti saskaņoti.
- (16) Paredzams, ka lielāko Programmas budžeta daļu piesaistīs IT spēju veidošanas darbības. Starp minētajām IT spēju veidošanas darbībām galvenā prioritāte būtu jāpiešķir tām darbībām, kas saistītas ar elektroniskajām sistēmām, kuras ir nepieciešamas muitas savienības īstenošanai un tam, lai muitas dienesti veiktu savu uzdevumu. Šajā regulā būtu jānosaka Eiropas elektronisko sistēmu kopīgie un valsts komponenti. Ir iespējama kopīgo un valstu komponentu apvienošana. Turklāt būtu skaidri jādefinē darbību piemērošanas joma un Komisijas un dalībvalstu pienākumi.

- (17) Šī regula būtu jāīsteno, izmantojot darba programmas. Tā kā izvirzītie mērķi ir vidēja termiņa un ilgtermiņa mērķi un lai izmantotu laika gaitā gūto pieredzi, vajadzētu būt iespējamam, ka darba programmas aptver vairākus gadus. Pāreja no gada uz daudzgadu darba programmām mazinātu administratīvo slogu kā Komisijai, tā dalībvalstīm. Daudzgadu darba programmām vajadzētu būt lielākais uz trim gadiem.
- (18) Saskaņā ar Programmu īstenotajās darbības būtu jāņem vērā Eiropas Revīzijas palātas konstatējumi un ieteikumi muitas jomā, jo īpaši 2017. gada 5. decembra Īpašais ziņojums Nr. 19/2017 "Ievešanas procedūras: trūkumi tiesiskajā regulējumā un neefektīva īstenošana ietekmē ES finanšu intereses" un 2018. gada 10. oktobra Īpašais ziņojums Nr. 26/2018 "Kāpēc vairākkārt kavējas muitas IT sistēmu ieviešana".
- (19) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011¹.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

(20) Ievērojot 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu¹ 22. un 23. punktu, Programma būtu jānovērtē, pamatojoties uz informāciju, kas apkopota saskaņā ar īpašām uzraudzības prasībām, bet vienlaikus izvairoties no administratīva sloga, jo īpaši dalībvalstīm, un no pārmērīga regulējuma. Minētajās prasībās vajadzības gadījumā būtu jāiekļauj izmērāmi rādītāji, ko izmanto par pamatu, lai salīdzināmi un pilnīgi izvērtētu Programmas ietekmi uz vietas. Starpposma un galīgajam izvērtējumam, kas attiecīgi būtu veicams ne vēlāk kā četrus gadus pēc Programmas īstenošanas sākuma un pabeigšanas, vajadzētu dot ieguldījumu efektīvā lēmumu pieņemšanas procesā attiecībā uz sadarbību muitas jomā saskaņā ar nākamajām daudzgadu finanšu shēmām. Tādēļ ir ārkārtīgi svarīgi, lai starpposma un galīgajos izvērtējumos būtu iekļauta pieņemama un pietiekama informācija un lai minētie izvērtējumi tiktu iesniegti laikus. Papildus Programmas starpposma un galīgajiem izvērtējumiem kā daļa no darbības rezultātu ziņošanas sistēmas būtu jāizdod gada progresa ziņojumi, lai uzraudzītu Programmas īstenošanu. Minētajos ziņojumos būtu jāiekļauj kopsavilkums par gūto pieredzi un attiecīgā gadījumā par šķēršļiem un trūkumiem, ar kuriem nācies saskarties saistībā ar attiecīgajā gadā notikušajiem Programmas pasākumiem. Minētie gada progresa ziņojumi būtu jā dara zināmi Eiropas Parlamentam un Padomei.

¹ OV L 123., 12.5.2016., 1. lpp.

- (21) Lai pienācīgi reaģētu uz izmaiņām politikas prioritātēs, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu attiecībā uz tādu rādītāju saraksta grozīšanu, ar kuriem mēra Programmas konkrēto mērķu sasniegšanu, un attiecībā uz to, lai šo regulu papildinātu ar noteikumiem par uzraudzības un izvērtēšanas sistēmas izveidi. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

(22) Saskaņā ar Finanšu regulu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013¹ un Padomes Regulām (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95², (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96³ un (ES) 2017/1939⁴ Savienības finanšu intereses jāaizsargā, piemērojot samērīgus pasākumus, tostarp pasākumus attiecībā uz pārkāpumu, arī krāpšanas, novēršanu, konstatēšanu, labošanu un izmeklēšanu, zaudēto, kļūdaini izmaksāto vai nepareizi izmantoto līdzekļu atgūšanu un – attiecīgā gadījumā – administratīvu sodu uzlikšanu. Saskaņā jo īpaši ar Regulām (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 un (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) ir pilnvaras veikt administratīvu izmeklēšanu, ieskaitot pārbaudes un apskates uz vietas, lai noteiktu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses. Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939 Eiropas Prokuratūra (*EPPO*) ir pilnvarota veikt izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar Savienības finanšu intereses, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1371⁵.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (*Euratom*) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

² Padomes Regula (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

³ Padomes Regula (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

⁴ Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp.).

Saskaņā ar Finanšu regulu jebkurai personai vai subjektam, kas saņem Savienības līdzekļus, pilnībā jāsadarbjas Savienības finanšu interešu aizsardzībā, jāpiešķir Komisijai, *OLAF*, Eiropas Revīzijas palātai un – attiecībā uz tām dalībvalstīm, kas īsteno ciešāku sadarbību, ievērojot Regulu (ES) 2017/1939, – *EPPO* nepieciešamās tiesības un piekļuve un jānodrošina, ka līdzvērtīgas tiesības piešķir Savienības līdzekļu apgūšanā iesaistītās trešās personas.

- (23) Trešās valstis Programmā var piedalīties, pamatojoties uz lēmumu, kas pieņemts, ievērojot starptautisku nolīgumu, vai pamatojoties uz citiem juridiskiem instrumentiem. Šajā regulā būtu jāievieš īpašs noteikums, kas prasītu, lai trešās valstis atbildīgajam kredītrīkotājam, *OLAF* un Revīzijas palātai piešķirtu vajadzīgās tiesības un piekļuvi, lai tie varētu visaptveroši īstenot savu attiecīgo kompetenci.
- (24) Attiecināmās izmaksas būtu jānosaka atkarībā no attiecināmo darbību veida, un tās cita starpā ietver ceļa un uzturēšanās izdevumus sanāksmju un tamlīdzīgu pasākumu dalībniekiem vai izmaksas, kas saistītas ar pasākumu organizēšanu. Finansējumam saskaņā ar Programmu būtu jāpiemēro Finanšu regulā minētie principi, piemēram, vienlīdzīga attieksme, proporcionalitāte, pārredzamība, un būtu jānodrošina tās finanšu resursu optimāla izmantošana tās mērķu sasniegšanai.

- (25) Saskaņā ar šo regulu finansēšanas veidi un īstenošanas metodes būtu jāizvēlas, pamatojoties uz iespējām ar tiem sasniegt darbību konkrētos mērķus un gūt paredzētos rezultātus, ņemot vērā jo īpaši kontroles izmaksas, administratīvo slogu un sagaidāmo neatbilstības risku. Minētajiem finansēšanas veidiem un īstenošanas metodēm būtu jāparedz, ka tiek apsvērta iespēja izmantot fiksētas summas, vienotas likmes un vienības izmaksas, kā arī finansējumu, kas nav saistīts ar izmaksām, kā minēts Finanšu regulas 125. panta 1. punktā.
- (26) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, izveidot Savienības programmu sadarbībai muitas jomā, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tās mēroga un iedarbības dēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.

- (27) Lai nodrošinātu nepārtrauktību atbalsta sniegšanā attiecīgajā politikas jomā un lai atļautu sākt īstenošanu no 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmas sākuma, šai regulai būtu jāstājas spēkā steidzamības kārtā un tā būtu jāpieņem ar atpakaļejošu spēku no 2021. gada 1. janvāra.
- (28) Ar šo regulu aizstāj Regulu (ES) Nr. 1294/2013, kura tādēļ būtu jāatceļ,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

I nodaļa

Vispārīgi noteikumi

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu izveido Muitas programmu sadarbībai muitas jomā ("Programma") laikposmam no 2021. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim. Programmas darbības laiks ir saskaņots ar daudzgadu finanšu shēmas ilgumu.

Šajā regulā nosaka Programmas mērķus, budžetu 2021.–2027. gada laikposmam, Savienības finansējuma veidus un šāda finansējuma piešķiršanas noteikumus.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "muitas dienesti" ir muitas dienesti, kā definēts Regulas (ES) Nr. 952/2013 5. panta 1) punktā;

- 2) "Eiropas elektroniskās sistēmas" ir elektroniskas sistēmas, kas vajadzīgas muitas savienībai un muitas dienestu uzdevuma izpildei, jo īpaši elektroniskās sistēmas, kas minētas Regulas (ES) Nr. 952/2013 16. panta 1. punktā un 278. un 280. pantā, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/880¹ 8. pantā un citos Savienības tiesību aktu noteikumos, kas reglamentē elektroniskās sistēmas muitas vajadzībām, tostarp starptautiskos nolīgumos, piemēram, Muitas konvencijā par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, kuros izmanto *TIR* karneti (*TIR* konvencija)²;
- 3) "kopīgs komponents" ir Eiropas elektronisko sistēmu komponents, kas izstrādāts Savienības līmenī un ir pieejams visām dalībvalstīm vai ko Komisija efektivitātes, drošības un racionalizācijas nolūkā atzinusi par kopīgu;
- 4) "valsts komponents" ir Eiropas elektronisko sistēmu komponents, kas izstrādāts valsts līmenī un ir pieejams tajā dalībvalstī, kura minēto komponentu izveidoja vai piedalījās tā kopīgā izveidē;
- 5) "trešā valsts" ir valsts, kas nav Savienības dalībvalsts.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/880 (2019. gada 17. aprīlis) par kultūras priekšmetu ieviešanu un importu (OV L 151, 7.6.2019., 1. lpp.).

² OV L 165, 26.6.2009., 3. lpp.

3. pants
Programmas mērķi

1. Programmas vispārīgais mērķis ir atbalstīt muitas savienības un muitas dienestu sadarbību un vienotu darbību, lai aizsargātu Savienības un tās dalībvalstu finanšu un ekonomikas intereses, nodrošinātu drošību un drošumu Savienībā un aizsargātu Savienību pret negodīgu un nelikumīgu tirdzniecību, vienlaikus atvieglojot likumīgu uzņēmējdarbību.
2. Programmas konkrētie mērķi ir atbalstīt:
 - a) muitas tiesību aktu un rīcībpolitikas sagatavošanu un vienādu īstenošanu;
 - b) sadarbību muitas jomā;
 - c) administratīvo un IT spēju veidošanu, tostarp attiecībā uz cilvēku kompetenci un apmācību, kā arī Eiropas elektronisko sistēmu izstrādi un ekspluatāciju;
 - d) inovāciju muitas politikas jomā.

4. pants

Budžets

1. Programmas īstenošanai atvēlētais finansējums laikposmam no 2021. gada līdz 2027. gadam ir 950 000 000 EUR faktiskajās cenās.
2. Šā panta 1. punktā minēto summu var izmantot arī tādu sagatavošanas, uzraudzības, kontroles, revīzijas, izvērtēšanas un citu pasākumu izdevumiem, kuri saistīti ar Programmas pārvaldību un tās mērķu izpildes izvērtēšanu. No tās var segt arī izdevumus, kas saistīti ar pētījumiem, ekspertu sanāksmēm, informācijas un komunikācijas darbībām, kas ir saistītas ar Programmas mērķiem, kā arī izdevumus, kas saistīti ar informācijas tehnoloģiju tīkliem, kuri koncentrējas uz informācijas apstrādi un apmaiņu, ieskaitot korporatīvos informācijas tehnoloģiju rīkus un citu tehnisko un administratīvo palīdzību, kas vajadzīga saistībā ar Programmas pārvaldību.

5. pants

Trešo valstu dalība Programmā

Programmā var piedalīties šādas trešās valstis:

- a) valstis, kas pievienojas, kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis – saskaņā ar vispārīgajiem principiem un vispārīgajiem noteikumiem par minēto valstu dalību Savienības programmās, kas noteikti attiecīgajos pamat nolīgumos un Asociācijas padomes lēmumos vai līdzīgos nolīgumos, un saskaņā ar konkrētajiem nosacījumiem, kas paredzēti nolīgumos starp Savienību un minētajām valstīm;
- b) Eiropas kaimiņattiecību politikas valstis – saskaņā ar vispārīgajiem principiem un vispārīgajiem noteikumiem par minēto valstu dalību Savienības programmās, kas noteikti attiecīgajos pamat nolīgumos un Asociācijas padomes lēmumos vai līdzīgos nolīgumos, un saskaņā ar konkrētajiem nosacījumiem, kas paredzēti nolīgumos starp Savienību un minētajām valstīm;

- c) citas trešās valstis – saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti konkrētā nolīgumā, kurš attiecas uz trešās valsts dalību jebkurā Savienības programmā, ar noteikumu, ka nolīgums:
- i) nodrošina taisnīgu līdzsvaru starp trešās valsts, kas piedalās Savienības programmās, iemaksām un ieguvumiem;
 - ii) izklāsta nosacījumus dalībai programmās, tostarp katras programmas finansiālo iemaksu aprēķinu un programmu administratīvās izmaksas;
 - iii) trešai valstij nepiešķir pilnvaras pieņemt lēmumus attiecībā uz Savienības programmu;
 - iv) garantē Savienības tiesības nodrošināt pareizu finanšu pārvaldību un aizsargāt Savienības finanšu intereses.

Pirmās daļas c punkta ii) apakšpunktā minētās iemaksas veido piešķirtos ieņēmumus saskaņā ar Finanšu regulas 21. panta 5. punktu.

6. pants

Savienības finansējuma apgūšana un veidi

1. Programmu īsteno tiešā pārvaldībā saskaņā ar Finanšu regulu.
2. Programma var sniegt finansējumu jebkurā no Finanšu regulā noteiktajiem veidiem, jo īpaši dotāciju, godalgu, iepirkuma un ārējiem ekspertiem radušos ceļa un uzturēšanās izdevumu atlīdzināšanas veidā.

II nodaļa

Attiecināmība

7. pants

Attiecināmās darbības

1. Uz finansējumu var pretendēt tikai tās darbības, ar kurām īsteno 3. pantā noteiktos mērķus.
2. Darbības, kas papildina vai atbalsta darbības, ar kurām īsteno mērķus, kas noteikti Muitas kontroles iekārtu instrumenta regulā, arī var pretendēt uz finansējumu no Programmas.

3. Darbības, kas minētas 1. un 2. punktā, ir šādas:
- a) sanāksmes un tamlīdzīgi *ad hoc* pasākumi;
 - b) strukturēta sadarbība projektu veidā, piemēram, dalībvalstu grupas veikta uz sadarbību balstīta IT izstrāde;
 - c) IT spēju veidošanas darbības, jo īpaši Eiropas elektronisko sistēmu izstrāde un ekspluatācija;
 - d) cilvēku kompetences un citas spēju veidošanas darbības, tostarp apmācība un paraugprakses apmaiņa;
 - e) atbalsta darbības un citas darbības, tostarp:
 - i) pētījumi;
 - ii) inovācijas pasākumi, jo īpaši koncepcijas pierādīšana, izmēģinājuma projekti, prototipu izstrāde, viedā datizrace un sistēmu savstarpēja līdzdarbība;
 - iii) kopīgi izstrādātas komunikācijas darbības;

- iv) jebkādas citas darbības, kas paredzētas 12. pantā minētajās darba programmās un kas vajadzīgas 3. pantā noteikto mērķu sasniegšanai vai atbalstam.

Šīs regulas I pielikumā ir iekļauts pirmās daļas a), b) un d) punktā minēto iespējamo darbību veidu neizsmeļošs saraksts.

- 4. Darbības, kuras aptver Eiropas elektronisko sistēmu kopīgo komponentu pielāgošanas vai paplašināšanas izstrādi, ieviešanu, uzturēšanu un ekspluatāciju, lai varētu sadarboties ar trešām valstīm, kuras nepiedalās Programmā, vai ar starptautiskām organizācijām, var pretendēt uz finansējumu, ja tās ir Savienības interesēs. Komisija ievieš vajadzīgos administratīvos pasākumus, kas var ietvert prasību, ka attiecīgajām trešām personām jāsniedz finansiāls ieguldījums minētajās darbībās.
- 5. Ja šā panta 3. punkta pirmās daļas c) apakšpunktā minētā IT spēju palielināšanas darbība attiecas uz Eiropas elektronisko sistēmu izstrādi un ekspluatāciju, uz finansējumu no Programmas var pretendēt tikai tās izmaksas, kuras saistītas ar pienākumiem, kas Komisijai uzticēti, ievērojot 11. panta 2. punktu. Dalībvalstis sedz izmaksas, kas saistītas ar pienākumiem, kuri tām uzticēti, ievērojot 11. panta 3. punktu.

8. pants
Ārējie eksperti

1. Ja tas palīdz pabeigt kādu darbību, ar ko īsteno 3. pantā noteiktos mērķus, kā ārējie eksperti šādā darbība var piedalīties valdības iestāžu pārstāvji, tostarp no trešām valstīm, kas nepiedalās Programmā, akadēmisko aprindu pārstāvji un starptautisku un citu attiecīgu organizāciju pārstāvji, uzņēmēji un uzņēmējus pārstāvošu organizāciju pārstāvji un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji.
2. Izmaksas, kas radušās šā panta 1. punktā minētajiem ārējiem ekspertiem, Programmā ir attiecināmas atlīdzināšanas nolūkos saskaņā ar Finanšu regulas 238. pantu.
3. Ārējos ekspertus ekspertu grupām izraugās Komisija, tostarp no dalībvalstu ieteiktajiem ekspertiem.

Komisija, tostarp no iesaistīto valstu ierosinātajiem ekspertiem, izraugās ārējos ekspertus, kas privātpersonas statusā piedalās Programmas *ad hoc* pasākumos, piemēram, vienreizējās sanāksmēs un konferencēs.

Ārējos ekspertus izraugās, pamatojoties uz viņu prasmēm, pieredzi un zināšanām, kas ir būtiskas konkrētajai darbībai, un atbilstīgi vajadzībām. Komisija cita starpā izvērtē to ārējo ekspertu objektivitāti, kas ir iecelti privātpersonas statusā un kam ir jādarbojas neatkarīgi un sabiedrības interesēs, un to, vai nepastāv interešu konflikti ar viņu profesionālajiem pienākumiem.

III nodaļa

Dotācijas

9. pants

Piešķiršana, papildināmība un kombinēts finansējums

1. Programmā dotācijas piešķir un pārvalda saskaņā ar Finanšu regulas VIII sadaļu.
2. Darbība, kurai piešķirts finansējums no Programmas, var saņemt finansējumu arī no kādas citas Savienības programmas, ar noteikumu, ka finansējums neattiecas uz tām pašām izmaksām. Attiecīgās Savienības programmas noteikumi ir piemērojami attiecīgajam ieguldījumam darbībā. Kumulatīvais finansējums nepārsniedz darbības kopējās attiecināmās izmaksas. Atbalstu no dažādajām Savienības programmām var aprēķināt proporcionāli saskaņā ar dokumentiem, kuros izklāstīti atbalsta nosacījumi.

3. Saskaņā ar Finanšu regulas 195. panta pirmās daļas f) punktu, ja attiecināmie subjekti ir iesaistīto valstu muitas dienesti, dotācijas piešķir bez uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus, ar noteikumu, ka ir izpildīti šīs regulas 5. pantā izklāstītie nosacījumi.
4. Finanšu regulas 150. pantā minētās izvērtēšanas komitejas darba pamatā ir Finanšu regulas 188. pantā noteiktie vispārīgie principi, ko piemēro dotācijām, un jo īpaši vienlīdzīgas attieksmes un pārredzamības principi, kas noteikti Finanšu regulas 188. panta a) un b) punktā, kā arī diskriminācijas aizlieguma princips.
5. Izvērtēšanas komiteja izvērtē priekšlikumus, pamatojoties uz piešķiršanas kritērijiem, attiecīgā gadījumā ņemot vērā ierosinātās darbības atbilstību izvirzītajiem mērķiem, ierosinātās darbības kvalitāti, tās ietekmi, tostarp tās ietekmi uz ekonomiku, sociālo jomu un vidi, un tās budžetu un izmaksu lietderību.

10. pants

Līdzfinansējuma likme

1. Atkāpjoties no Finanšu regulas 190. panta, Programma var finansēt līdz 100 % no darbības kopējām attiecināmajām izmaksām.

2. Piemērojamo līdzfinansējuma likmi, ja darbībām ir vajadzīga dotāciju piešķiršana, nosaka 12. pantā minētajās daudzgadu darba programmās.

IV nodaļa

Īpaši noteikumi it spēju veidošanas darbībām

11. pants

Pienākumi

1. Komisija un dalībvalstis kopīgi un saskaņā ar attiecīgajiem Savienības tiesību aktu noteikumiem, kas minēti 2. panta 2) punkta definīcijā, nodrošina Eiropas elektronisko sistēmu izstrādi un ekspluatāciju, tostarp to projektēšanu, specifikācijas, atbilstības testēšanu, ieviešanu, uzturēšanu, pilnveidi, modernizāciju, drošību, kvalitātes nodrošināšanu un kvalitātes kontroli.
2. Komisija jo īpaši nodrošina:
 - a) kopīgo komponentu izstrādi un ekspluatāciju;

- b) Eiropas elektronisko sistēmu izstrādes un ekspluatācijas vispārīgo koordināciju nolūkā panākt to darbību, kiberneturību, savienojamību, pastāvīgu uzlabošanu un saskaņotu īstenošanu, un minētās vispārīgās koordinācijas ietvaros veicina efektīvu un ātru saziņu ar dalībvalstīm un starp dalībvalstīm par jautājumiem, kas saistīti ar minētajām sistēmām;
- c) Eiropas elektronisko sistēmu koordināciju Savienības līmenī, lai tās popularizētu un īstenotu valstu līmenī;
- d) Eiropas elektronisko sistēmu izstrādes un ekspluatācijas koordināciju attiecībā uz to mijiedarbi ar trešām personām, izņemot darbības, kas paredzētas valstu prasību izpildei;
- e) Eiropas elektronisko sistēmu koordināciju ar citām attiecīgām darbībām, kas saistītas ar e-pārvaldību Savienības līmenī;
- f) savlaicīgu un pārredzamu komunikāciju ar ieinteresētajām personām, uz kurām attiecas Eiropas elektronisko sistēmu īstenošana Savienības un dalībvalstu līmenī, jo īpaši par kavējumiem kopīgo un valsts komponentu īstenošanā.

3. Dalībvalstis jo īpaši nodrošina:
- a) valsts komponentu izstrādi un ekspluatāciju;
 - b) valsts komponentu izstrādes un ekspluatācijas koordināciju valsts līmenī;
 - c) Eiropas elektronisko sistēmu koordināciju ar citām attiecīgām darbībām, kas saistītas ar e-pārvaldību valsts līmenī;
 - d) regulāru informācijas sniegšanu Komisijai par pasākumiem, kas veikti, lai muitas dienesti vai uzņēmēji varētu pilnībā un efektīvi izmantot Eiropas elektroniskās sistēmas;
 - e) Eiropas elektronisko sistēmu īstenošanu valsts līmenī.
4. Komisija informācijas nolūkā publicē un regulāri atjaunina Programmas finansēto Eiropas elektronisko sistēmu indikatīvu sarakstu.

V nodaļa

Plānošana, uzraudzība, izvērtēšana un kontrole

12. pants

Darba programma

1. Programmu īsteno ar daudzgadu darba programmām, kas minētas Finanšu regulas 110. panta 2. punktā.
2. Lai nodrošinātu Programmas īstenošanu un neskarot Finanšu regulu, Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem izveido daudzgadu darba programmas. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 17. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

3. Daudz gadu darba programmu mērķis ir sasniegt 3. pantā noteiktos mērķus, veicot darbības saskaņā ar 7. pantu. Tajās attiecīgā gadījumā nosaka visu darbību finansēšanas plāna kopējo summu, un tajās norāda:
- a) attiecībā uz katru darbību:
 - i) sasniedzamos mērķus un gaidāmos rezultātus saskaņā ar vispārīgo mērķi un konkrētajiem mērķiem, kas noteikti 3. pantā;
 - ii) finansējamo darbību aprakstu;
 - iii) attiecīgā gadījumā norādi par katrai darbībai piešķirto summu; un
 - iv) īstenošanas metodi un indikatīvu īstenošanas grafiku;
 - b) attiecībā uz dotācijām – maksimālo līdzfinansējuma likmi, kas minēta 10. panta 2. punktā, un attiecīgā gadījumā būtiskos piešķiršanas kritērijus, kas jāpiemēro.

13. pants

Uzraudzība un ziņošana

1. Šīs regulas II pielikumā ir uzskaitīti rādītāji, ar kuriem ziņo par Programmas virzību uz 3. pantā noteiktā vispārīgā mērķa un konkrēto mērķu sasniegšanu.

2. Lai nodrošinātu efektīvu izvērtējumu par Programmas virzību uz tās mērķu sasniegšanu, Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētus aktus saskaņā ar 16. pantu, lai vajadzības gadījumā grozītu II pielikumu attiecībā uz rādītājiem, kā arī lai šo regulu papildinātu ar noteikumiem par uzraudzības un izvērtēšanas sistēmas izveidi.
3. Darbības rezultātu ziņošanas sistēma nodrošina, ka Programmas īstenošanas un rezultātu uzraudzībai vajadzīgie dati tiek savākti efektīvi, lietderīgi un savlaicīgi. Minētajā nolūkā Savienības līdzekļu saņēmējiem piemēro samērīgas ziņošanas prasības.

14. pants

Izvērtēšana

1. Izvērtējumus veic savlaicīgi, lai to rezultātus varētu izmantot lēmumu pieņemšanas procesā.
2. Komisija veic Programmas starpposma izvērtējumu, tiklīdz ir pieejama pietiekama informācija par tās īstenošanu, bet ne vēlāk kā četrus gadus pēc īstenošanas sākuma. Savā starpposma izvērtējumā Komisija novērtē Programmas sniegumu, tostarp tādos aspektus kā efektivitāte, lietderība, saskaņotība, atbilstība, sinerģija Programmas ietvaros un Savienības pievienotā vērtība.

3. Programmas īstenošanas beigās, bet ne vēlāk kā pēc četriem gadiem no 1. pantā norādītā termiņa beigām, Komisija veic Programmas galīgo izvērtēšanu.
4. Izvērtēšanas rezultātus Komisija paziņo Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai, tiem pievienojot savus apsvērumus un informāciju par gūto pieredzi.

15. pants

Savienības finanšu interešu aizsardzība

Ja trešā valsts Programmā piedalās ar lēmumu, kas pieņemts, ievērojot starptautisku nolīgumu vai pamatojoties uz kādu citu juridisku instrumentu, šī trešā valsts piešķir vajadzīgās tiesības un piekļuvi, lai atbildīgais kredītrīkotājs, *OLAF* un Revīzijas palāta varētu visaptveroši īstenot savu attiecīgo kompetenci. *OLAF* gadījumā šādas tiesības ietver tiesības veikt izmeklēšanu, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas, kā paredzēts Regulā (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013.

VI nodaļa

Pilnvaru deleģēšana un komiteju procedūra

16. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 13. panta 2. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir līdz 2027. gada 31. decembrim. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms minētās dienas. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 13. panta 2. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 13. panta 2. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

17. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja, kuras nosaukums ir "Muitas programmas komiteja". Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

VII nodaļa

Pārejas un nobeiguma noteikumi

18. pants

Informācija, komunikācija un publicitāte

1. Savienības līdzekļu saņēmēji atzīst minēto līdzekļu izcelsmi un nodrošina Savienības līdzekļu redzamību, – jo īpaši darbību un to rezultātu popularizēšanā –, sniedzot dažādām auditorijām, tostarp plašsaziņas līdzekļiem un sabiedrībai, mērķorientētu informāciju, kas ir konsekventa, lietderīga un samērīga.
2. Komisija rīko informācijas un komunikācijas pasākumus saistībā ar Programmu, saistībā ar darbībām, ko veic saskaņā ar Programmu, un saistībā ar iegūtajiem rezultātiem.
3. Programmai piešķirtie finanšu resursi veicina arī korporatīvo komunikāciju par Savienības politiskajām prioritātēm, ciktāl minētās prioritātes saistītas ar 3. pantā minētajiem mērķiem.

19. pants

Atcelšana

Regulu (ES) Nr. 1294/2013 atceļ no 2021. gada 1. janvāra.

20. pants

Pārejas noteikumi

1. Šī regula neskar tādu darbību turpināšanu vai grozīšanu, kas uzsāktas, ievērojot Regulu (ES) Nr. 1294/2013, ko turpina piemērot minētajām darbībām līdz to slēgšanai.
2. No Programmas finansējuma var segt arī izdevumus par tehnisko un administratīvo palīdzību, kas ir vajadzīga, lai nodrošinātu pāreju starp Programmu un pasākumiem, kuri pieņemti, ievērojot Regulu (ES) Nr. 1294/2013.
3. Vajadzības gadījumā Savienības budžetā laikposmam pēc 2027. gada var iekļaut apropriācijas 4. panta 2. punktā paredzēto izdevumu segšanai, lai nodrošinātu līdz 2027. gada 31. decembrim nepabeigto darbību pārvaldību.

21. pants
Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2021. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs

I PIELIKUMS

REGULAS 7. PANTA 3. PUNKTA PIRMĀS DAĻAS A), B) UN D) PUNKTĀ MINĒTO IESPĒJAMO DARBĪBU VEIDU NEIZSMEĻOŠS SARAKSTS

Regulas 7. panta 3. punkta pirmās daļas a), b) un d) punktā minētajām darbībām cita starpā var būt šādi veidi:

1. Sanāksmes un tamlīdzīgi *ad hoc* pasākumi
 - semināri un darbsemināri, kuros parasti piedalās dalībnieki no visām iesaistītajām valstīm un kuros tiek sniegtas prezentācijas un dalībnieki iesaistās padziļinātās diskusijās un aktivitātēs, kas saistītas ar konkrētu tēmu;
 - darba vizītes, ko organizē, lai ļautu ierēdņiem iegūt vai uzlabot savu kompetenci vai zināšanas muitas jautājumos;
2. Strukturēta sadarbība projektu veidā
 - projektu grupas, ko galvenokārt veido ierobežots iesaistīto valstu skaits un kas darbojas ierobežotu laiku, lai sasniegtu kādu iepriekš noteiktu mērķi ar skaidri noteiktu rezultātu, ieskaitot koordinēšanu vai salīdzinošu vērtēšanu;

- ekspertu komandas, proti, strukturētas sadarbības formas kā pastāvīgas vai pagaidu komandas, kurās apvieno speciālas zināšanas uzdevumu veikšanai konkrētās jomās vai operatīvu darbību veikšanai, iespējams, saņemot tiešsaistes sadarbības pakalpojumu, administratīvās palīdzības un infrastruktūras un aprīkojuma sistēmu atbalstu;
- pārraudzības pasākumi, ko īsteno Komisijas un attiecināmo iestāžu ierēdņu kopīgas komandas, lai analizētu muitas praksi, noteiktu grūtības īstenošanas noteikumos un vajadzības gadījumā sniegtu ieteikumus Savienības noteikumu un darba metožu pielāgošanai;

3. Cilvēku kompetences un citas spēju veidošanas darbības

- kopēja apmācība vai e-mācību izstrāde, kas palīdz iegūt nepieciešamās profesionālās prasmes un zināšanas attiecībā uz muitas jomu;
- tehniskais atbalsts, kura mērķis ir, ieviešot labu praksi un ar to apmainoties, pilnveidot administratīvās procedūras, pastiprināt administratīvās spējas un uzlabot muitas dienestu darbu un operācijas.

II PIELIKUMS

RĀDĪTĀJI, KAS MINĒTI 13. PANTA 1. PUNKTĀ

Lai ziņotu par Programmas virzību uz 3. pantā noteiktā vispārīgā un konkrēto mērķu sasniegšanu, izmanto šādus rādītājus:

A. Spēju (administratīvās, cilvēkresursu un IT spēju) veidošana

1. Savienības tiesību aktu un politikas piemērošanas un īstenošanas rādītājs (to Programmas darbību skaits, kas rīkotas saistībā ar Savienības tiesību aktu un politikas piemērošanu un īstenošanu muitas jomā un pēc minētajām darbībām izdoto ieteikumu skaits);
2. mācīšanās rādītājs (izmantoto mācību moduļu skaits, apmācīto ierēdņu skaits un atzīme, ar kādu dalībnieki novērtējuši kvalitāti);
3. Eiropas elektronisko sistēmu pieejamība (laika daļa procentos);
4. kopējā sakaru tīkla pieejamība (laika daļa procentos);

5. svarīgāko Eiropas elektronisko sistēmu izmantošana, lai palielinātu starpsavienojamību un pārietu uz elektronisku muitas savienību (nosūtīto ziņojumu un notikušo konsultāciju skaits);
6. Savienības Muitas kodeksa (SMK) ieviešanas rādītājs (SMK elektronisko sistēmu ieviešanā sasniegto starpposma mērķu procents);

B. Dalīšanās ar zināšanām un tīklošanās

1. sadarbības noslogotības indekss (notikušās tīklošanās pakāpe, klātienes sanāksmju skaits un sadarbības grupu skaits tiešsaistē);
2. labākās prakses un pamatnostādņu indekss (to Programmas darbību skaits, kas rīkotas saistībā ar labākās prakses un muitas jomas pamatnostādņu piemērošanu un ieviešanu, un to dalībnieku procents, kas izmantojuši ar Programmas atbalstu izstrādātās pamatnostādnes par darba praksi).
